

[Damsgaard.]

har råd til. Disse ting vil jeg gerne understrege her ved anden behandling.

Nu ved jeg nok, at provenuet selv af et fuldt optaget 500 mill. kroners lån, hvor formålet for det halve af lånet er angivet, vel nok ikke kan gøre den høje regering helt kulret; men sporene fra regeringens økonomiske dispositioner i de gyldne år 1958, 1959, 1960 og 1961 skræmmer os, og derfor er venstre noget mistroisk og ængstelig for at give regeringen rådighed over flere penge. Men — og der er et men — den omstændighed, at valutareserverne er faldet så meget, at der praktisk taget ingen reserver er, og de usikre økonomiske forhold, vi står over for, kan måske begrunde, at man udnytter muligheden for en gunstig lånoptagelse.

I finansudvalget har vi fået en række oplysninger af den højtærede finansminister ikke blot om Interbanklånet til udbygning af elektricitetsværkerne, men også om det svenske lån på ca. 150 mill. sv. kr. til finansiering af en transitledning fra Sverige over Læsø ned til Tyskland og om de fordele, et sådant anlæg kan yde danske interesser.

Vi har også hørt om andre lånemuligheder, men vi har intet hørt om, hvilke formål de sidste 250 mill. kr. af lånet skal tjene. Der kan efter min mening kun være det formål at styrke den valutaviske likviditet; men så er spørgsmålet, om regeringen kan stå for fristelsen til at bruge af de reserver, der således skabes. Det må næsten være en betingelse for, at venstre tør gå med til at forøge reserverne ved lån, at regeringen virkelig kan stå imod de fristelser.

Den skrivelse, Danmarks nationalbanks ledelse har tilstillet finansudvalget gennem den højtærede finansminister, kan også kun opfattes som en i høj grad betinget tilslutning til regeringens lånetransaktion.

Må jeg for en ordens skyld citere denne skrivelse — den lyder sådan —:

„Som nationalbanken har givet udtryk for ved adskillige lejligheder, jfr. senest bankens skrivelse til finansministeriet af 5. marts 1962 og især skrivelse af 13. maj 1961, er det bankens principielle opfattelse, at Danmark er et så veludbygget land og har en så høj levestandard, at det selv burde præstere den opsparing,

som er nødvendig til at dække alle rimelige investeringsbehov samt oparbejde en passende valutareserve.

I de sidste 3-4 år har underskuddet på betalingsbalancens løbende poster været stærkt stigende. Det er nationalbankens opfattelse, at dette underskud straks burde være kommet klart til udtryk ved en tilsvarende nedgang i valutabeholdningen. I så fald ville man på et langt tidligere tidspunkt være blevet opmærksom på den voksende uligevægt i betalingerne over for udlandet, og der ville derved være blevet skabt forståelse for nødvendigheden af rettidige og dermed mere begrænsede indgreb. Den betydelige gældsstiftelse i udlandet har tilsløret udviklingen og har medført, at den stramning af den økonomiske politik, som alligevel måtte komme, er blevet vanskeliggjort og udskudt.

Uanset disse principielle synspunkter må nationalbanken erkende, at valutareserverne nu er faldet så meget, at det kan være hensigtsmæssigt i en overgangsperiode, indtil landets økonomiske forhold på ny er bragt i balance, at styrke valutalikviditeten ved optagelse af lån i udlandet.“

Skrivelsen er signeret Svend Nielsen. Det er jo en slags anbefaling, men den pålægger regeringen den største forsigtighed i dens økonomiske dispositioner. Denne advarsel vil jeg på venstres vegne gerne tilslutte mig; på denne baggrund, på baggrund af, hvad jeg i øvrigt har sagt her, og i betragtning af de særlig vanskelige økonomiske forhold, vort land er ført ud i og vil komme til at stå i i den nærmest kommende tid, kan jeg på venstres vegne tilsige regeringen støtte til gennemførelse af lovforslaget.

Jørgen Jensen: I årene 1959-60-61 og de første 3 kvartaler af 1962 blev der optaget udenlandske lån til staten, til kommunerne og til telefonselskaberne på i alt 1.050 mill. kr., altså godt 1 milliard kr. Kun takket være denne kapitaltilførsel har forretningen Danmark kunnet klare sin likviditet over for udlandet. Vi har, sagt med rene ord, delvis levet på kredit, og jeg giver nationalbanken ganske ret i, at denne betydelige gældsstiftelse har tilsløret udviklingen eller